

การสังเคราะห์งานวิจัยในการป้องกันและการจัดการภาวะกลั้นอุจจาระไม่อยู่ในผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ

RESEARCH SYNTHESIS ON PREVENTION AND MANAGEMENT IN ADULTS AND OLDER PEOPLE WITH FECAL INCONTINENCE

ดวงแก้ว เอี่ยมกระสินธุ์ 5037717 RAAN/M

พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์: นิโรบล กนกสุนทรรัตน์ พย.ด., พูลสุข เจนพานิชย์ Ph.D. (Nursing Science)

บทคัดย่อ

ภาวะกลั้นอุจจาระไม่อยู่พบได้ในกลุ่มประชากรทุกวัย และพบได้บ่อยในกลุ่มผู้สูงอายุและผู้สูงอายุถึงแม้ว่าภาวะกลั้นอุจจาระไม่อยู่จะไม่ได้เป็นภาวะที่คุกคามต่อชีวิตของผู้ป่วย แต่เป็นประสบการณ์ที่น่าอาย มีผลกระทบต่อความผาสุกในชีวิต การทำกิจวัตรประจำวัน และความสัมพันธ์ในสังคมของทั้งผู้ป่วยและครอบครัว วัตถุประสงค์ในการศึกษา เพื่อสืบค้นข้อมูลและรวบรวมหลักฐานอ้างอิงทางวิชาการอย่างเป็นระบบ นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นความรู้ในการป้องกันและการจัดการภาวะกลั้นอุจจาระไม่อยู่ในผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ วิธีการศึกษา สืบค้นงานวิจัยและบทความทางวิชาการที่เกี่ยวข้องที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในปีค.ศ. 1999-2009 จากฐานข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์และวารสารทางวิชาการต่างๆ โดยมีคำสำคัญ (keywords) ที่ใช้ในการสืบค้น ดังนี้ fecal incontinence, and treatment and management, and intervention, and prevention ผลการศึกษา ได้งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมด 35 เรื่อง แบ่งเป็นงานวิจัย level A จำนวน 14 เรื่อง level B จำนวน 16 เรื่อง และ level C จำนวน 5 เรื่อง สรุปเนื้อหาออกได้เป็น 2 ส่วน คือ 1) การประเมินภาวะกลั้นอุจจาระไม่อยู่ได้แก่ การซักประวัติ การใช้แบบประเมินผู้ที่มีภาวะกลั้นอุจจาระไม่อยู่ และการตรวจร่างกาย 2) การป้องกันและการจัดการภาวะกลั้นอุจจาระไม่อยู่ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 2.1) การป้องกันและการจัดการภาวะกลั้นอุจจาระไม่อยู่โดยพยาบาล ได้แก่ การให้ความรู้และการให้คำปรึกษา การปรับเปลี่ยนลักษณะอาหารที่รับประทาน การบริหารกล้ามเนื้ออุ้งเชิงกราน การใช้อุปกรณ์ต่างๆ (balloon rectal catheter, rectal trumpet, anal plug) และการใช้ผ้าอ้อมหรืออุปกรณ์ซึมซับ 2.2) การป้องกันและการจัดการภาวะกลั้นอุจจาระไม่อยู่โดยทีมสหสาขาวิชาชีพและการส่งต่อให้กับแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง ได้แก่ การรักษาด้วยการใช้ยา (ยาที่ทำให้ท้องผูกหรือยาแก้ท้องเสีย ยาเพิ่มกาก การใช้ยาระบายร่วมกับการเหน็บยาระบาย การใช้ยาระบายร่วมกับการเหน็บยาระบายและการสวนอุจจาระ ยาที่ช่วยเพิ่มความสามารถของกล้ามเนื้อหูรูดทวารหนัก การฉีดสาร bulking agent ที่บริเวณชั้นใต้เยื่อเมือกของหูรูดทวารหนัก) ไบโอฟีดแบค การกระตุ้นด้วยไฟฟ้า การกระตุ้นระบบประสาท (การกระตุ้นประสาทพเวนคัล การกระตุ้นประสาทซาครัล การกระตุ้นประสาทโทสทีเรีย ทิเบีย) การใช้พลังงานความร้อนจากคลื่นความถี่วิทยุและการฝังเข็ม

คำสำคัญ: ภาวะกลั้นอุจจาระไม่อยู่ / การป้องกันและการจัดการ / การสังเคราะห์งานวิจัย

RESEARCH SYNTHESIS ON PREVENTION AND MANAGEMENT IN ADULTS AND OLDER PEOPLE WITH FECAL INCONTINENCE

DUANGKAEW IAMKRASIN 5037717 RAAN/M

M.N.S. (ADULT NURSING)

THEMETIC PAPER ADVISORY COMMITTEE: NIROBOL KANOGSUNTHORNAT, Ph.D. (NURSING), POOLSUK JANEPANISH, Ph.D. (NURSING SCIENCE)

ABSTRACT

Fecal incontinence is found in populations of all ages and frequently found in women and older people. Although fecal incontinence is not a life threatening condition, it is an embarrassing experience and could affect the well being, daily life activities and social relationships of both patients and their families. The objective of this study was to investigate and systematically collect data and academic evidence to analyze and synthesize the knowledge on the prevention and management in adults and older people with fecal incontinence. A search for scientific articles was conducted using online databases and a manual search. Included studies were published between 1999 and 2009. This study used the following keywords in searching: fecal incontinence, treatment and management, intervention, and prevention. After appraisal of quality, 35 articles were included, 14 articles were level A, 16 articles were level B and 5 articles were level C. The results could be summarized in two parts as follows: 1) fecal incontinence assessment, i.e. patient history, using fecal incontinence assessment tools and physical examination; 2) fecal incontinence prevention and management, divided into two groups: 2.1) fecal incontinence prevention and management by nurse, i.e. education and counseling, food modification, pelvic floor muscle exercise, using equipment (balloon rectal catheter, rectal trumpet and anal plug), and absorbent products; 2.2) fecal incontinence prevention and management by interdisciplinary team and referral to a doctor or specialist, i.e. medication (anti-diarrhea drug, bulking agent, laxative and suppositories, laxative and suppositories and enema, drug that enhance the ability of anal sphincter muscle, bulking agent injection), biofeedback, electrical stimulation, nerve stimulation (pudendal nerve stimulation, sacral nerve stimulation and posterior tibia nerve stimulation), radio frequency energy and acupuncture.

KEY WORDS: FECAL INCONTINENCE / PREVENTION AND MANAGEMENT / RESEARCH SYNTHESIS

195 pages